

دوشنبه ۴ تیر ۱۴۰۲

وطن امروز | شماره ۴۰۶۹

فرهنگ وهنر

اخبار

معرفی بازیگران پروژه «سی صد»

نوید محمدزاده، بهرام رادان و بهرام افشاری به کنسرت نمایش «سی صد» به کارگردانی سهراب پورناظری پیوستند. «سی صد» با داستان جدید گلت که از نهم تیر روی صحنه می‌رود، همچون پروژه‌های پیشین سهراب پورناظری، به دنبال برکشیدن مفاهیم کهن و اسنان‌ساز ایرانی روی صحنه موسیقی و نمایش است. گفتنی است تهمورس پورناظری، تهیه‌کننده پروژه «سی صد» و محمد قدس، مجری طرح این پروژه هستند که توسط موسسه بارانا در مجموعه فرهنگی - تاریخی سعدآباد روی صحنه می‌رود.

ثریا قاسمی با «حبس مجرد» به سینماها می آید

در آستانه اکران فیلم سینمایی «حبس مجرد» به کارگردانی محمدحسام حدادیان در گروه سینمایی هنروتجربه، از بوستر این فیلم رونمایی شد. این فیلم پیش از این در جشنواره لیفت‌آف لندن و لیفت‌آف توکیو حضور داشت و حالا در آستانه اکران در گروه سینمایی هنروتجربه از بوستر این فیلم سینمایی رونمای‌ی شد. در خلاصه داستان این فیلم آمده است: «وحید برای فرار از پرداخت مهریه و فعالیت در یکی از سایت‌های شرط‌بندی تصمیم به فرار و خروج غیرقانونی از کشور را دارد که در این مسیر با مشکلاتی روبه‌رو می‌شود.» بازیگران این فیلم عبارتند از مهدی کوشکی، سیاوش چراغی‌پور، وحید نیک‌راه، پیمان مقدمی، مهرداد ضیایی، پلدا عباسی، زهرا نامور، علیرضا مویدی، وحید میرزاییگی، زینب شعبانی، سیدجواد حیوی و هنرمندی ثریا قاسمی به همراه مرسانا حدادیان و ایلاتا حدادیان.

نوجوانان در جشن بزرگ غدیر میزبان شهروندان هستند

همزمان با روز عید سعید غدیر خم، جشن بزرگ غدیر با عنوان «مهمانی ۱۰ کیلومتری» از میدان آزادی تا بزرگراه امام علی(ع) با برپایی مواکب پذیرایی توسط نوجوانان برگزار می‌شود. در این جشن، نوجوانان حلقه‌های هویتی فرهنگسراها و اعضای فعال «چه‌های فرهنگسرا» از مناطق مختلف شهر، در مواکبی که در مناطق مختلف شهر برپا می‌شود، میزبان شهروندان خواهند بود. حلقه «چه‌های فرهنگسرا» از ابتدا با هدف نقش آفرینی نوجوانان در راستای ساخت هویت اجتماعی و تربیت نوجوانان کنشگر فرهنگی و در نهایت، واسپاری کامل برنامه‌ها از ایده تا اجرا به نوجوانان رانده‌اندی شد و در حال حاضر خوشیخانه این حلقه‌های هویتی در فرهنگسراها شکل گرفته است و در برنامه‌های مختلف از جمله «جشن امام‌رضایی‌ها» میزبان مردم شریف پایتخت بوده‌اند.

انتشار ۲رمان از خبرنگار حوادث

۲رمان با عنوان‌های «دختر تنها» و «دزد خوش شانس» نوشته زهرا اخوندی، روزنامه‌نگار حوادث به بیان داستان‌های واقعی از زندگی افراد می‌پردازد. کتاب «دختر تنها» برگرفته از داستان واقعی زندگی زنی مسن است که دختر خان بود. پدر این دختر یعنی خان بزرگ بعد از چند فرزند پسر، عاشق فرزند دختر خود و بعد از به دنیا آمدن شخصیت داستان، چند ساله‌بزر در روستا جنوب می‌گیرد. این‌کدر در حالی است که در آن سال‌ها همه آرزوی فرزند پسر داشتند. کتاب «دزد خوش شانس» نیز بر اساس داستان واقعی یکی از خبرها نوشته است. این کتاب داستان دزدی است که عضو گروه بزرگی بود و انومبیل‌های خارجی و گران قیمت را می‌زدیدند.او مطلع می‌شود که همایشی برای پزشکان در تهران برگزار می‌شود. به همین دلیل به تهران سفر می‌کند و انومبیل مدل بالای یکی از پزشکان نظر او را جلب می‌کند.

انتصاب دبیر سی‌ویکمین جشنواره

هنرهای تجسمی جوانان

محمد خراسانی‌زاده، مدیرکل هنرهای تجسمی وزارت ارشاد و رئیس شورای سیاست‌گذاری جشنواره سی‌ویکم با صدور حکمی مینا صدری، هنرمند عرصه تئاتر گری و مجسمه‌سازی را برای دومین سال متوالی به عنوان دبیر این رویداد هنری منصوب کرد. در بخشی از حکم صدری آمده است: «آینده درخشان ایران اسلامی، نیازمند نقش آفرینی هنرمندانی چیره‌دست، خلاق، پرانگیزه و آشنا به آداب و فنون است که با تولید هنرمندانه آثار هنری مبتنی بر حقیقت، پیشران حرکت عمومی مردم به سوی آرمان‌های والای انقلاب اسلامی باشند و نور ایمان و امید را برای مردمان سرزمین پرافتخارشان و برای تمام حقیقت‌جویان جهان به ارمان آورند. از این منظر، جشنواره هنرهای تجسمی جوانان ایران، بستری بی‌بدیل در تعامل چهره به چهره و آموزش استاد - شاگردی به نسل آینده هنرمندان عرصه‌های تجسمی کشور است که با نگاه راهبردی درست، سیاست‌گذاری دقیق و جهت‌دهی مناسب، می‌تواند برای آینده جمهوری اسلامی ایران بسیار موثرتر از قبل باشد.» سی‌ویکمین جشنواره هنرهای تجسمی جوانان ایران از سوی اداره کل هنرهای تجسمی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و با مشارکت موسسه توسعه هنرهای تجسمی معاصر و ادارات کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان‌ها، ۱۹ تا ۲۳ شهریورماه سال جاری در استان خراسان شمالی برگزار خواهد شد.

عرضه «زیر خط جنگ با دیگری» در بازار نشر

کتاب «زیر خط جنگ با دیگری» نوشته تینا محمدحسینی به تازگی توسط انتشارات سوره مهر منتشر و روانه بازار نشر شده است. این کتاب دربرگیرنده خاطرات خودنوشت مهری فالچی، پرستار اهل آبدان است که پس از جنگ و بازنشستگی یادداشت‌های خود را به صورت پراکنده به نگارش درآورده است. کتاب «زیر خط جنگ با دیگری» روایتی متفاوت از مبعاران شهر آبادان، ایام محاصره، حضور عراقی‌ها آن سمت رودخانه اروند، مواجهه با منافقان، رخدادهایی که بر پرستانان بیمارستان شرکت نفت آبادان گذشته و وقایعی از این دست است که هیچ‌کدام باعث نمی‌شود فالچی از زیر بار مسؤولیت شانه خالی کند. این کتاب با ۲۲۵ صفحه و قیمت ۲۰۰ هزار تومان عرضه شده است.

حضرت امیر المومنین(ع):

چون دانش آدمی فرونی گیرد.ادبش افزون می‌شود و ترسش از پروردگارش دوچندان می‌گردد.

روزنامه سیاسی ، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی

صاحبانمنابع ومدیرمسئول:محمد اخوندی مدیرعامل:رضا شکیبایی سردبیر:سید عابدین نورالدینی

نشانی: خیابان انقلاب اسلامی، بین حافظ و خیابان ولیعصر(عج)، کوچه سعید، پلاک ۹
روابط عمومی: ۶۶۴۱۳۲۸۲
تلفن: ۶۶۴۱۳۲۸۲
نمابر: ۶۶۴۱۳۲۸۳
پایمراسان: info@vatanemrooz.ir
پست الکترونیک: vatanemrooz.ir
چاپ: موسسه جام‌جم برتر برنا
توزیع: نشر گستر امروز: ۶۱۹۲۳۰۰۰

گزارش «وطن امروز» از تولیدات فرهنگی درباره سردار علی هاشمی همزمان با سالگرد شهادتش

از گذشته من تا سردار هور

در قالب ۱۰ ساعت گفت‌وگو از هر یک از هم‌زمان به عنوان یکی از منابع و مراجع پیرامون شهید هاشمی است.

محمدمهدی بهداروند درباره چگونگی تدوین کتاب «گمشده من» گفت: سال ۱۳۸۱ مصاحبه‌ای ۳ ساعته با محسن رضایی درباره علی هاشمی با تمرکز بر عملیات‌های خیبر و بدر، انجام شد که مطالب حاصل از این گفت‌وگو، همچنین گفت‌وگو با سردار سواداگر که بخشی از شناسایی منطقه هورالپویره را برعهده داشته و استفاده از اطلاعات سردار علی ناصری، از معاونان علی هاشمی، در کتاب «پنهان زیر باران» و کتاب «گمشده من» جمع‌آوری شده است. وی با اشاره به چگونگی شهادت علی هاشمی گفت: وی در قرارگاه نصرت بوده که ۲ بالگرد عراقی حمله شدیدی را آغاز می‌کنند. دست‌نور عقب‌نشینی داده می‌شود اما هاشمی قبول نکرده و در نزارهای جزیره مجنون مقاومت می‌کند. از آن پس هیچ خبری از وی به دست نیامد.

این نویسنده ادامه داد: با تصور اسیر بودن هاشمی، برای جلوگیری از شناسایی وی توسط ارتش بعث مدت ۲۲ سال نامی از علی هاشمی برده نشد. تا اینکه رژیم بعث عراق سقوط کرد و با جست و جوی نیروهای تفحص، باقیمانده بیکر این شهید شناسایی و اردیبهشت ۸۹ به خاک سپرده شد.

بهداروند همچنین از ویژگی مثبت این کتاب سخن گفت و افزود: ویژگی دیگر اثر در مقایسه با دیگر کتاب‌ها زبان بیان آن است. آثار زیادی وجود دارد که از سادگی گفتار برای دلنشین شدن و یافتن مخاطبان گسترده کوشیده‌اند اما آنچه زبانی ساده را جذاب می‌کند فاکتورهایی است که در اغلب آثار مشاهده نمی‌شود و خوشبختانه در این اثر می‌توان تا حدود زیادی وجود آنها را حس کرد.

«راز گمشده مجنون» دیگر کتابی است که به قلم «هرضیه نظرلو» در قالب مستندنگاری با محوریت زندگی شهید علی هاشمی نوشته شده است. این کتاب روایتی است داستانی که به استناد مصاحبه‌ها، تحقیقات و اسناد مرتبط با شهید به نگارش درآمده است.

نظرلو در مقدمه کتاب نوشته است: «کتاب راز گمشده مجنون برشی داستان‌گونه اما کاملا مستند است از زندگی، جنگ، قرارگاه نصرت و راز و رمزهای هور که بنا دارد با تصویرهای واقعی به قدر بضاعت به مخاطب نزدیک شود و گوشه‌ای هر چند کوتاه از ابعاد وجودی سردار جنگ - علی هاشمی - را به تصویر بکشد.»

سعی نویسنده آن بوده است که حقیقت خاطرات و وقایع با پردازش ذهنی و تصویرسازی خیالی آمیخته نگردد و روال داستانی صرفا در جهت ارتباط گرفتن با مخاطب و تاثیرپذیری از خاطرات است.

در قسمتی از متن کتاب آمده است: «پادت هست شبی که برای آخرین بار همه دور هم نشسته بودیم، زینب روی کولت سوار شده بود و دانه‌های برنج را می‌ریخت روی سرت و قمر حرس می‌خورد. حالا زینب بزرگ شده و پریشان نشسته کنار دستم و از لحظه‌هایی که بدون تو قد کشید برایت حرف دارد. رفتی، آمدی اینقدر سبک شده بودی که دخترت می‌توانست تو را روی دست بلند کند و به تمام دوستانش نشان بدهد. گل‌هایی را هم که نقشه می‌کشید تا دور گردنت بیندازد، حالا پرپر کرده و ریخته روی چادرش، حال و هوای ۷ سال پیش را هم ندارد. دیگر نمی‌خواهد سر دوستانت داد بکشد، نشسته روی خاک و دانه‌های اشک پهن شده روی صورتش…»

«مردی که شبیه هیچکس نیست» به قلم علی پاک، «پنهان زیرباران» به قلم سیدقاسم یاحسینی، «مردان هور» به قلم عبدالصاحب رومزی‌پور، «بستر آرام هور» به قلم نصرت‌الله محمودزاده و «هور و همیشه» به قلم عبدالصاحب رومزی‌پور نیز از جمله کتاب‌های شاخص و مطرحی هستند که درباره سردار هور به نگارش درآمده است.

اما انطور که بیان شد هر چقدر در حوزه نشر و کتاب دست پری پیرامون شهید علی هاشمی وجود دارد، در حوزه سینما، تئاتر و تجسمی وضعیت بسیار اسفناک است اما می‌توان امیدوار بود در چهل‌وسومین جشنواره فیلم فجر شاهد حضور فیلم با کیفیت سردار هور باشیم تا بلکه کم‌کاری و ضعف تولیدات پیرامون این شهید بزرگوار جبران شود.

دانست؛ فرمانده‌ای که از زاویه نگاه هنری ظرفیتی تمام‌عیار برای تولید آثار متعدد و مختلف در حوزه‌های سینما، نشر و حتی هنرهای نمایشی و تجسمی دارد.

اما با نگاهی به وضعیت موجود متأسفانه در حوزه سینما چندان اثر قابل توجهی درباره او به چشم نمی‌خورد ولی به همان میزان در حوزه کتاب و نشر شاهد عناوین مختلف و متعددی از این فرمانده زبردست دفاع‌مقدس آن هم با محوریت خاطره‌نگاری، روایتگری از دوران کودکی و نوجوانی و حتی گفت‌وگومحور با اطرافیان و هم‌زمانش هستیم که وارد بازار نشر شده است.

شخصیتی چون علی هاشمی اگر در کشورهای دیگر بود شک نداشته باشید تاکنون فیلم‌ها و آثار متعددی درباره او تولید کرده بودند اما در کشور ما جز چند خبر، از تولید فیلم خبری نیست و این یک ضعف به شمار می‌رود.

در واقع مسأله اصلی اینجاست که چرا در حوزه سینما دچار چنین وضعی هستیم؟ خللی که نه‌تنها درباره تولیدات فرهنگی پیرامون این فرمانده جوان بلکه درباره اغلب فرماندهان نیز صدق می‌کند، آن هم در شرایطی که سه طی چند سال اخیر شاهد فعال شدن نهادها و دستگاه‌های فرهنگی در زمینه تولید فیلم‌های قهرمان‌محور با رویکرد شناخت فرماندهان دفاع‌مقدس هستیم و در واقع جای خالی سردار علی هاشمی شدیدا به چشم می‌آید. البته سال گذشته خبری مبنی بر رسیدن فیلمی با محوریت شهید هاشمی توسط سازمان هنری - رسانه‌ای اوج برای حضور در فیلم فجر منتشر و در ماه‌های منتهی به جشنواره اعلام شد اما فیلم به فجر امسال نمی‌رسد و دیگر نیز هیچ خبری از آن منتشر نشد.

امسا یکی دیگر از وعده‌های تولید فیلم یا بهتر بگوییم قدیمی‌ترین خبر از ساخت اثر سینمایی درباره این فرمانده مربوط به سال ۹۰ و فیلمی با عنوان «مرغابی دشت سرخ» بود که هرگز رنگ اکران را به خود ندیده است.

البته درباره چرایی آن نظرات متفاوتی بیان شده که به گفته یکی از فیلمسازان عدم اکران آن مربوط به کیفیت پایین اثر است، معضلی که در بسیاری از این دست آثار بویژه آثار معروف به ارگانی فراوان است.

صد البته که نمی‌توان براساس یک نظر حکم قطعی داد اما همان‌طور که بیان شد کیفیت پایین همواره در این دست آثار به چشم می‌خورد.

اما سردار هور با نام قبلی اسفند فیلمی به کارگردانی دانش اقباشوی را که قرار بود به فجر گذشته برسد شاید بتوان جزو آثار با کیفیت دانست که پس از چند دهه درباره این شهید بزرگوار ساخته شد.

اما در کنار سینما وضعیت تئاتر و تجسمی هم چندان تعریفی ندارد و جز یکی، دو نمایشگاه نقاشی چیز دیگری نمی‌توان یافت. صد البته که می‌توان امیدوار بود در آینده شاهد تولید اثرهایی در این حوزه‌ها هم باشیم.

اما هر چقدر در حوزه سینما، تئاتر تجسمی شاهد یک کم‌کاری محض پیرامون این ظرفیت مهم و دراماتیک هستیم، در حوزه کتاب دست پری داریم

که در ادامه به تعدادی از آثار شاخص حوزه نشر در این زمینه می‌پردازیم.

«گمشده من» به قلم محمدمهدی بهداروند را باید یکی از شاخص‌ترین

آثار پیرامون علی هاشمی دانست؛ کتابی که با محوریت خاطرات برخی

هم‌زمان شهید علی هاشمی شامل علی‌اصغر گرجی‌زاده، احمد سوداگر،

عباس هوشامی، بهنام شهبازی، سعید خزانلی و علی ناصری را دربر گرفته و

گفت‌وگوی «وطن امروز» با کارگردان نمایش «گربه روی شیروانی داغ» که این روزها روی صحنه است

جهان موازی در ۲ نمایشنامه

بلاشش دوبوا و آلن با هم می‌ماندند و ازدواج‌شان به مشکل نمی‌خورد و آن خودکشی نمی‌کرد و این رابطه ادامه پیدا می‌کرد، چه اتفاقی در مسیر سرنوشت بلاشش دوبوا رخ می‌داد؟ ما این را درمارگارت (مگی) نمایشنامه «گربه روی شیروانی داغ» می‌بینیم. به نظر بنده بسیار هیجان‌انگیز است اتفاقی را که می‌تواند در تلافی ۲ داستان کاملا متفاوت بوده‌اند که با این نمایشنامه

■ آیا در نمایش از شیوه اجرای نمایش‌های ایرانی استفاده شده است؟

معتمد یکى از ویژگی‌های نمایشنامه‌های غربی و تفاوت‌هایی که با متن‌های ایرانی دارند، خلق موقعیت‌های دراماتیک‌تر است. قصد ندارم ایرادی از متن‌ها و نمایشنامه‌های ایرانی بگیرم. یکى از جذابیت‌های آثار تنسی ویلیامز و آثاری از این قبیل، در نمایش‌های غربی، بویژه نمایشنامه‌های آمریکایی، همین موقعیت‌های عجیب و غریبی است که انسان را دچار یک سکوت مرگباری می‌کند که نمی‌توان بیان کرد در آنجا به واقع چه اتفاقی دارد می‌افتد و ترجیح می‌دهید واقعا در آنجا چیزی نگویید و اجازه دهید جریان سیال زندگی، خودش به جلو برود، زیرا همین که در آن موقعیت‌ها بخواهید انتخاب کنید و تصمیم بگیرید، شما را در یک حالت پشیمانی قرار می‌دهد.

■ ویژگی‌های این نمایش به لحاظ اجرا، بازی‌ها و طراحی صحنه و نور از دیدگاه کارگردان چیست که می‌تواند برای مخاطب جذاب باشد؟

از نظر نور که کاملا ساده است و دکور و موسیقی نیز خیلی پیچیده نیست. بر این باورم بزرگ‌ترین ویژگی و جذابیتی که در نمایش «گربه روی شیروانی داغ» وجود دارد، سکوت است و وجود موقعیت‌های پیچیده و عجیب و غریبی که انسان گاهی ترجیح می‌دهد هیچ زمان در آن موقعیت قرار نگیرد. وقتی شما در یک موقعیت دشوار قرار می‌گیرید و آرزو می‌کنید هیچ‌گاه دچار آن نشوید، مخاطب را در یک سکوتی قرار می‌دهد که این سکوت بیانگر بسیاری از حرف‌های ناگفته است. وقتی مخاطب با این سکوت مواجه می‌شود، درگیری‌های بشدت زیاد ذهنی، او را به سمت یک قضاوت ناعادلانه سوق می‌دهد. از این جهت به قضاوت ناعادلانه اشاره کردم، چون هر نوع قضاوتی در این موقعیت‌ها، بر آمده است از اطلاعات و دیتاهایی که از زندگی شخصی افراد ناشی می‌شود. به همین خاطر ما نمی‌توانیم آن کاراکترها را در آن شرایط و در آن فضا قضاوت کنیم و قاعدتا این قضاوت، ناعادلانه خواهد بود و همین ویژگی باعث جذابیت آن می‌شود.

■ در شرایط اقتصادی فعلی، برای تولید این اثر با چه چالش‌هایی مواجه بودید؟

در مورد شرایط اقتصادی و تولید آثار نمایشی، خیلی حرف‌ها می‌شود بیسان کرد ولی کافی است به پروداکت رجوع و پیگیری کنیم که در کشورهای دیگر، بویژه کشورهای پیشرفته به چه صورت برای تئاتر و برای این به واقع فراک روح اهمیت قائل می‌شوند و تولید می‌کنند و پروداکت‌شان توسط دولت حمایت می‌شود ولی متأسفانه در کشور ما این اتفاق شکل نمی‌گیرد. ما حتی نه برای تولید، بلکه برای اجرا هم در

